

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **V. P.**
bytem X
zastoupené JUDr. Ing. Ondřejem Horázným,
advokátem se sídlem Ondříčkova 1304/9, 130 00 Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,**
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 16. 11. 2018, č. j. JMK 160658/2018, sp. zn. S-JMK
157535/2018/OD/Př,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se včasně podanou žalobou, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“), domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 28. 8. 2018, č. j. ODSČ-91777/18-26 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně shledána

vinnou ze spáchání přestupku provozovatele vozidla podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném v době spáchání přestupku (dále jen „silniční zákon“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku provozovatele vozidla podle ustanovení § 125f odst. 1 silničního zákona, kterého se dopustila tím, že jako provozovatel vozidla tov. zn. N., reg. zn. X, v rozporu s ustanovením § 10 silničního zákona nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená silničním zákonem, přičemž porušení pravidel silničního provozu daným vozidlem spočívalo v neoprávněném zastavení, tedy porušení povinnosti dle ustanovení § 4 písm. c) silničního zákona, mající znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona, které bylo zjištěno na pozemní komunikaci Polní 37 v Brně dne 29. 6. 2017 v 08:46 hod. Řidič vozidla, který není znám, nedodržel stanovenou povinnost vyplývající z dopravní značky „Zóna s dopravním omezením“, kde platí zákaz zastavení (B28).
3. Za spáchání přestupku provozovatele vozidla byla žalobkyni podle ustanovení § 125f odst. 3 ve vazbě na ustanovení § 125c odst. 5 písm. g) silničního zákona, ve znění účinném v době spáchání přestupku, uložena sankce ve formě pokuty ve výši 1 500,- Kč, a současně jí byla podle ustanovení § 95 odst. 1 a § 35 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uložena povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1 000,- Kč.

II. Žaloba

4. V žalobě ze dne 22. 1. 2019, doručené zdejšímu soudu téhož dne, měla žalobkyně za to, že výrok napadeného rozhodnutí je nezákonný, neboť potvrzuje prvostupňové rozhodnutí přes jeho zjevnou věcnou nesprávnost a nezákonnost způsobenou vadami řízení předcházejícími jeho vydání. Napadené rozhodnutí je poté samo o sobě stíženo vadou nepřezkoumatelnosti, neboť se v něm žalovaný dostatečně a přesvědčivě nevypořádal s některými námitkami žalobkyně.
5. Správní orgán I. stupně měl evidentně za prokázané, že provozovatelem předmětného vozidla je žalobkyně. Žalobkyně však ve svém odvolání argumentovala tím, že v době spáchání přestupku nebyla provozovatelem vozidla a citovala ustanovení § 2 písm. b) silničního zákona. Tuto skutečnost poté žalobkyně doložila kupní smlouvou s panem R. G. A. (dále též „kupující“). O tom, že byl předmětný automobil prodán, sám správní orgán nepochyboval. O převodu vlastnického práva není pochyb. Správní orgán argumentoval tím, že nebyla podána žádost o zápis změny provozovatele vozidla. Žalobkyně připomněla, že tento zápis nemá vliv na to, kdo je provozovatelem vozidla, ledaže by byla v registru zapsána jako provozovatel jiná osoba nežli vlastník. Pro účely správního trestání podle silničního zákona je nepochybně třeba použít definici provozovatele vozidla podle tohoto zákona, nikoliv podle zákona jiného, kde je provozovatel definován z nějakých důvodů odlišným způsobem.

6. Podle silničního zákona na rozdíl od zákona č. 56/2001 Sb. v případě vlastníka nejde o formální kritérium, nýbrž o kritérium materiální. Jiná osoba, která je zapsaná jako provozovatel, je tam uvedena pouze jako alternativa, že by v registru vozidel byl zapsán jako provozovatel někdo jiný. Žalobkyně však nebyla ani vlastníkem, ani nebyla zapsána v kolonce pro provozovatele. V tomto případě jako provozovatel v příslušné kolonce není zapsán nikdo. Žalobkyně proto trvala na tom, že správní orgány si zmíněný pojem vyložily nesprávně a v důsledku toho jsou jejich rozhodnutí nezákonná. Žalobkyně tedy dle svého názoru není subjektem předmětného přestupku.
7. Stejně nesprávně se k argumentaci žalobkyně stavěl i žalovaný, který tvrdil, že dle karty vozidla je žalobkyně ode dne 23. 5. 2011 provozovatelem předmětného vozidla, aniž by právně odůvodnil, proč měl za to, že žalobkyně, byť je zapsána v kartě vozidla jako vlastník, je provozovatelem vozidla. Argumentace žalovaného ohledně liberační podmínky je dle názoru žalobkyně irrelevantní. To platí pouze v případě, kdy se jedná o změnu zápisu v kolonce „Provozovatel vozidla“. Dle žalobkyně tedy žalovaný nijak nevyvrátil její tvrzení o tom, že není subjektem projednávaného přestupku.
8. Žalobkyně rovněž namítla, že postup správního orgánu I. stupně při zjišťování osoby řidiče byl naprosto formální. Správní orgán I. stupně řidiče pouze dvakrát písemně vyzval, což nelze mít za dostatečné. Správní orgán mohl využít celou řadu jiných možností, které mu umožňují zákony. Jednalo se tedy o čirý alibismus, aby správní orgán mohl zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla, jehož vedení je pro něj snazší a je subsidiární vůči přestupku řidiče.
9. Závěrem žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 25. 2. 2019 s podanou žalobou nesouhlasil, napadené rozhodnutí považoval za správné a odůvodněné, přičemž správní orgány postupovaly zcela v souladu s platnou právní úpravou. Žalovaný se v rozhodnutí rovněž vypořádal se všemi námitkami, které žalobkyně v odvolání uvedla.
11. Dle žalovaného vychází napadené rozhodnutí ze spolehlivě a přesně zjištěného stavu věci, k jeho vydání byly shromážděny dostatečné podklady, zjištěný skutkový stav byl správně právně posouzen a v řízení před správním orgánem nedošlo k porušení práv žalobkyně.
12. Žalovaný proto navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

13. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
14. Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu

byl v době vydání rozhodnutí
(§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

15. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
16. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobkyně nenamítala, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.
17. K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92, SJS 27/0, SP č. 27/1994, že: *„Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastníkovy námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užití argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“*
18. Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud dále i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2011, č. j. 2 As 85/2011-170 (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), kde je mj. uvedeno: *„K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 45, náleží 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17. 12. 2008,*

sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: „*Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.*“ V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že „*(...) je-li povinností krajských soudů vyplývající z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat*

se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas“. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. náleze ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, náleze 34, str. 257, a náleze ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, náleze 85, str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

19. Také Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2007, č. j. 1 Afs 53/2007 - 34, bylo vysloveno, že „*(...) je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl*“. V této souvislosti lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64, v němž se uvádí, že v situaci, kdy „*(...) je část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž se měl krajský soud vyjádřit ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů, tvořena z valné části toliko pasážemi převzatými bez dalšího komentáře z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž by krajský soud zároveň vyložil, jaký význam mají tyto převzaté závěry pro jeho rozhodnutí ve věci, je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů*“. Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost pak lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného

přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 04. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Také správní rozhodnutí lze považovat za nepřezkoumatelné buď pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Stejně závěry je třeba zásadně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů.

20. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Je pouze na žalovaném, aby námitky či důkazy vypořádal, logicky odůvodnil a argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů.
21. To se ve zde projednávaném případě stalo a soud proto nemůže přisvědčit žalobkyni ani v jednom z jejích odkazů na vady, které by vedly k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Zdejší soud má za to, že žalovaný zdůvodnil a srozumitelně uvedl, co jej vedlo k závěru napadeného rozhodnutí.
22. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak seznatelné, které otázky žalovaný považoval za rozhodné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v napadeném rozhodnutí vyslovil žalovaný, je zřetelná. Napadené rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné. Ostatně sama žalobkyně s tímto rozhodnutím polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné, a skutečnost, že se závěry žalovaného žalobkyně nesouhlasí, nutně neznamená, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
23. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřipadnou. Přistoupil proto k posouzení podstaty projednávané věci.
24. Podle ustanovení § 125f odst. 1 silničního zákona *právnícká nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
25. Podle ustanovení § 125f odst. 4 silničního zákona *obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a*
 - a) *nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení*
proti určité osobě, nebo
 - b) *řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*

26. Podle ustanovení § 125f odst. 5 silničního zákona *provozovatel vozidla za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích*

a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo

b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.

27. Podle ustanovení § 125h odst. 1 silničního zákona *obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud*

a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,

b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a

c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.

28. Podle ustanovení § 125h odst. 4 silničního zákona *výzva podle odstavce 1 musí obsahovat popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7.*

29. Podle odst. 6 uvedeného ustanovení *platí, neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1. Podle odst. citovaného ustanovení platí, je-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad ji bezodkladně vrátí provozovateli vozidla.*

30. Dle ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) silničního zákona, ve znění novelizace přijaté zákonem

č. 239/2013 Sb. účinné od 1. 1. 2015, pro účely tohoto zákona provozovatel vozidla je vlastník vozidla nebo jiná fyzická nebo právnická osoba zmocněná vlastníkem k provozování vozidla vlastním jménem.

31. Soud připomíná, že přijetí zákonné úpravy přestupku (dříve správního deliktu) provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f silničního zákona mělo eliminovat důkazní nouzi správních orgánů u řady jednoduše zjiřitelných přestupků proti silničnímu zákonu, kdy přímo u spáchání přestupku nebyl řidič vozidla zjištěn, a z tohoto důvodu docházelo často k tomu, že jinak prokázaný protiprávní stav zůstal nepotrestán. Došlo-li k takovému protiprávnímu stavu provozem vozidla na pozemních komunikacích, byla zákonodárcem zvolena koncepce objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, u něho lze předpokládat, že se bude schopen k přestupkovému jednání, k němuž bylo užito jeho vozidlo, vyjádřit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 - 21). Je pak logické, že jsou-li údaje o vlastníku nebo provozovateli vozidla, není-li totožný s vlastníkem, povinně vedeny v registru silničních vozidel dle zákona o podmínkách provozu vozidel, je definice provozovatele

vozidla v silničním zákoně vázána právě na tyto povinně evidované údaje, a tedy správním orgánům okamžitě zjistitelné.

32. Situace, kdy provozovatel vozidla [ve smyslu evidenčního principu podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) silničního zákona] fakticky vozidlo nemůže provozovat nebo již neprovozuje, a tedy stěží může dostát povinnosti dle ustanovení § 10 odst. 3 silničního zákona, řeší ustanovení § 125f odst. 5 tohoto zákona, jež je speciální vůči ustanovení § 125e odst. 1 a odst. 5. Ustanovení § 125f odst. 5 silničního zákona zakotvuje liberační důvody, pro které se provozovatel vozidla může jinak objektivní odpovědnosti za správní delikt zprostit. Toto ustanovení spolu s faktem, že odpovědnost provozovatele je zásadně koncipována jako subsidiární (správní delikt provozovatele vozidla projedná správní orgán teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení zastavil, protože obviněnému z přestupku přestupkové jednání neprokázal - srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 - 45, či ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-52), poskytují dostatečnou záruku, že nedojde k přenesení odpovědnosti řidiče vozidla za přestupkové jednání a potrestání evidovaného provozovatele vozidla bez dalšího.
33. Nejprve je tedy nutné posoudit otázku, zda správní orgán I. stupně splnil podmínku projednatelnosti správního deliktu provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f odst. 4 silničního zákona, tedy zda provedl nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku.
34. V projednávaném případě je třeba uvést, že žalobkyně byla k podání vysvětlení vyzvána v souladu s ustanovením § 125h odst. 6 silničního zákona výzvou k úhradě ustanovení § 125h odst. 1 silničního zákona ze dne 18. 10. 2017. Na tuto výzvu žalobkyně reagovala, přičemž uvedla, že předmětné vozidlo bylo dne 31. 3. 2015 prodáno kupujícímu, u něhož uvedla adresu a rodné číslo. Žalobkyně dále sdělila, že vozidlo bylo prodáno na náhradní díly, odhlášeno z pojištění a kupující byl vybaven plnou mocí k převodu vozidla na svojí osobu, kterou nesplnil. Ke svému přípisu žalobkyně připojila kupní smlouvu týkající se předmětného vozidla, která byla uzavřena dne 31. 3. 2015 mezi žalobkyní a kupujícím.
35. Správní orgán I. stupně následně v registru obyvatel ověřil adresu pobytu kupujícího. Následně bylo kupujícímu zasláno předvolání k podání vysvětlení ze dne 3. 1. 2018, kterou byl adresát předvolán na den 5. 2. 2018 s tím, že podání vysvětlení může být učiněno rovněž písemnou formou. Výzvu si uvedený adresát dle přiložené doručenky osobně převzal dne 8. 1. 2018, avšak k datu 5. 2. 2018 na ni nereagoval. Správní orgán tedy kupujícího opětovně předvolal k podání vysvětlení výzvou ze dne 7. 2. 2018, a to na den 14. 3. 2018 s tím, že adresáta znovu upozornil na to, že podání vysvětlení může být do daného data učiněno rovněž písemně. Toto předvolání si adresát dle přiložené doručenky nepřevzal, pročež mu bylo po uplynutí úložní doby vhozeno dne 26. 2. 2018 do schránky. Ani na toto druhé předvolání k podání vysvětlení kupující nikterak nezareagoval.
36. Správní orgán I. stupně proto následně usnesením ze dne 21. 3. 2018 ve smyslu ustanovení

§ 76 odst. 1 písm. k) zákona o odpovědnosti za přestupky řízení o přestupku odložil, neboť do 60 dnů od přijetí oznámení nebo ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

37. Při posouzení toho, zda byly učiněny nezbytné kroky, je třeba vycházet z dostupných rozhodnutí správních soudů, je však třeba současně plně zohlednit individuální okolnosti dané věci. Přestupek provozovatele vozidla je deliktem subsidiárním; až poté, co nelze s určitostí zjistit řidiče vozidla, který přestupek spáchal, lze činit odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnost řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45).
38. Podle zdejšího soudu samotné tvrzení provozovatele vozidla v rámci podání vysvětlení spočívající v označení osoby, která v předmětné době vozidlo údajně řídila, bez dalšího neodůvodňuje zahájení přestupkového řízení proti takto určené osobě, nýbrž může pouze odůvodňovat předvolání údajného řidiče k podání vysvětlení. K tomu, aby mohla být určitá osoba považována za podezřelou ze spáchání přestupku, musí přistoupit další okolnosti, z nichž by bylo možné dovodit podezření, že tato osoba skutečně měla v rozhodnou dobu automobil v užívání a přestupek s ním spáchala. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, „Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit...pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepré podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014-21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“
39. Krajský soud nepovažoval doložení kupní smlouvy ze strany žalobkyně za sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve smyslu ustanovení § 125h odst. 6 silničního zákona. Pokud si někdo předmětné vozidlo zakoupil podle předložené kupní smlouvy, nutně to ještě neznamená, že v době spáchání přestupku také předmětné vozidlo řídil. V posuzované věci prvostupňový správní orgán zaslal osobě kupující (vyplývající z doložené kupní smlouvy) dvě výzvy k podání vysvětlení. První výzvu si kupující převzal, druhou výzvu však nikoliv, proto byla po uplynutí úložní doby vhozena kupujícímu do schránky. Ani na jednu z uvedených výzev však kupující nikterak nereagoval. Správní orgán I. stupně tak učinil veškeré nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, když žalobkyní označenou osobu obeslal. V dané věci se tedy správní orgán I. stupně pokusil a opakovaně skutečně doručil

předvolání k podání vysvětlení, avšak z pasivního postoje označené osoby je zjevné, že svoji odpovědnost za údajný přestupek odmítá. Lze odkázat na usnesení Ústavního soudu ve věci sp. zn. III. ÚS 1736/16 ze dne 26. 2. 2019, v němž Ústavní soud mimo jiné uvedl: „*Rovněž Ústavní soud se totiž domnívá, že za situace, kdy stěžovatelka sice prostřednictvím svého zmocněnce označí konkrétní osobu řidiče, která však současně odmítne podat v dané věci vysvětlení (na což má ústavně zaručené právo), není možno považovat postup správního orgánu, jenž na základě toho dané přestupkové řízení zastaví (resp. věc odloží), za postup svévolný, neboť je zjevné, že by v takovém případě byl v důkazní nouzi.*“ Správní orgán I. stupně se pokusil zjistit skutečného přestupce dle tvrzení žalobkyně, neboť dvakrát takto označené osobě doručoval předvolání k podání vysvětlení, avšak označená osoba na předvolání nereagovala, tj. fakticky odmítala komunikaci se správním orgánem. Z takové cílené pasivity rozhodně nelze dovozovat, že by snad uvedená osoba souhlasila s tím, že se dopustila porušení pravidel silničního provozu. V právu přitom platí zásada: O tom, kdo mlčí, nelze mít za to, že souhlasí (*Qui tacet, consentire non videtur*). Správní orgán I. stupně proto v souladu se zákonem vydal usnesení o odložení věci a zahájil řízení o přestupku provozovatele vozidla. Za popsané situace nelze vyhodnotit uvedený postup správního orgánu I. stupně, který byl aprobován žalovaným, jako svévolný či excesivní.

40. Krajský soud v předmětné věci neshledal rozpor s právními předpisy. Prvostupňový správní orgán na základě oznámení Městské policie Brno o spáchání přestupku nezjištěnou osobou zaslal provozovateli vozidla v souladu s ustanovením § 125h odst. 1 silničního zákona výzvu k úhradě peněžitě částky nebo ke sdělení totožnosti řidiče vozidla, přičemž mu k tomu stanovil lhůtu. Výzva byla žalobkyni řádně doručena. Naopak věc týkající se podezření ze spáchání přestupku byla správním orgánem odložena, neboť správní orgán nezjistil do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité fyzické osobě. Žalobkyně sice správnímu orgánu sdělila údaje o možném řidiči motorového vozidla, jemuž měla motorové vozidlo prodat, avšak tato osoba nereagovala na výzvy k podání vysvětlení, přičemž současně nebylo jisté, že kupující vozidla byl současně tou osobou, která v době spáchání přestupků vozidlo také řídila. Z výše uvedených důvodů bylo se žalobkyní jako provozovatelem vozidla zahájeno řízení o přestupku provozovatele vozidla, v jehož rámci pak bylo vydáno prvostupňové i druhostupňové rozhodnutí o přestupku provozovatele vozidla.
41. Podle zdejšího soudu s ohledem na výše uvedené skutečnosti byly v projednávaném případě splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla. Prvostupňový orgán postupoval v souladu s ustanovením § 125f odst. 4 silničního zákona a zahájil řízení o přestupku provozovatele vozidla, když předtím učinil nezbytné kroky ke zjištění osoby přestupce (a tyto nebyly úspěšné).
42. V žalobě, jakož i v řízení o přestupku provozovatele vozidla, žalobkyně namítala, že již není provozovatelkou vozidla, resp. předmětný vůz již nevlastní. Otázku, kdo je provozovatelem vozidla upravuje ustanovení § 2 písm. b) silničního zákona, podle něhož je provozovatelem vozidla *vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel*. Obdobně ustanovení § 2 odst. 15 zákona o podmínkách provozu v této souvislosti stanoví, že provozovatelem silničního vozidla je *osoba, která je v registru silničních vozidel*

zapsána jako vlastník tohoto vozidla, není-li jako jeho provozovatel v registru silničních vozidel zapsána jiná osoba. Důvodová zpráva k novele č. 239/2013 Sb., kterou se s účinností od 1. 1. 2015

v ustanovení § 2 písm. b) silničního zákona měnila definice provozovatele vozidla, přitom uvádí, že *záměrem změny definice provozovatele vozidla je, aby za provozovatele vozidla ve smyslu zákona o silničním provozu byl považován subjekt zapsaný jako provozovatel vozidla v registru silničních vozidel, a není-li takový subjekt, pak se provozovatelem vozidla rozumí vlastník silničního vozidla*. Pojem provozovatele vozidla v ustanovení § 2 písm. b) silničního zákona je tedy vymezen na základě evidenčního principu.

43. Z citované právní úpravy vyplývá, že postavení provozovatele vozidla ve smyslu ustanovení § 2 písm. b) silničního zákona a jeho odpovědnost za přestupek provozovatele vozidla podle ustanovení § 125f odst. 1 téhož zákona jsou spojeny *se zápisem* vlastníka nebo jiné osoby v registru silničních vozidel *jako provozovatele vozidla*, nikoli s pouhým vlastnictvím vozidla jako takovým. V projednávané věci je tedy nerozhodné, kdo je vlastníkem vozidla ve smyslu předpisů soukromého práva, podstatné je, kdo je jako provozovatel vozidla zapsán v registru silničních vozidel. Podle karty vozidla, jež se nachází ve správním spise, byla v registru vozidel jako provozovatelka (i vlastník) předmětného vozidla zapsána žalobkyně. Je to tedy právě žalobkyně, kdo je odpovědný za to, aby s tímto vozidlem nebyla porušována pravidla silničního provozu, a to bez ohledu na skutečnost, zda toto vozidlo již prodala.
44. Jedinou možností, jak se této odpovědnosti může provozovatel vozidla zprostit (mimo označení skutečného řidiče) je liberace podle ustanovení § 125f odst. 5 silničního zákona (dnes § 125f odst. 6 tohoto zákona). Odkazované ustanovení stanoví dva liberační důvody, a to jestliže provozovatel vozidla prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích 1) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou [§ 125f odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu], anebo 2) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel [§ 125f odst. 5 písm. b) téhož zákona].
45. Z jiných než uvedených liberačních důvodů (např. samotné změny vlastnictví bez následného nahlášení v registru vozidel) není zproštění odpovědnosti provozovatele vozidla možné, neboť uvedené důvody nelze rozšiřovat na rámec zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, čj. 1 As 131/2014-45, odst. 22). Právě druhý z uvedených liberačních důvodů přitom pamatuje na situaci změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel. Krajský soud souhlasí se závěrem správních orgánů, že žalobkyně neprokázala a ani netvrdila, že před porušením pravidel provozu na pozemních komunikacích podala žádost o zápis změny provozovatele vozidla, proto jí tento liberační důvod nesvědčí, stejně jako jí nesvědčí první liberační důvod, neboť v projednávané věci se nejednalo o odcizení vozidla ani tabulky s přidělenou poznávací značkou.
46. Samotnou změnu údajů o vozidle v registru silničních vozidel přitom není možno realizovat v rámci řízení o přestupku provozovatele vozidla podle ustanovení § 125f odst. 1 silničního zákona, jehož předmětem je rozhodování o vině a trestu za uvedený přestupek provozovatele vozidla. Postup pro změnu údajů v registru silničních

vozidel a řízení o ní je upraveno samostatně a relativně komplexně v ustanovení § 8 a násl. zákona o podmínkách provozu.

47. Lze uzavřít, že pokud žalobkyně k provedení přepisu vozidla zmocnila kupujícího, svěřila mu dobrovolně další osud stavu údajů zapsaných v registru vozidel, včetně údajů o vlastníkově, resp. provozovateli vozidla. Jakkoliv krajský soud rozumí tomu, že se v podmínkách projednávané věci žalobkyni může jevit posouzení jejího případu subjektivně nespravedlivým, je nutno mít na paměti, že o svá práva je nezbytné dbát (v duchu římské zásady *vigilantibus iura scripta sunt* aneb zákony jsou psány pro bdělé). Jednání žalobkyně, která k provedení přepisu vozidla v registru silničních vozidel zplnomocnila kupujícího, lze tak označit přinejmenším za velice neobezřetné.

V. Závěr a náklady řízení

48. Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že postup žalovaného nevybočil z rámce zákonem stanovených právních hledisek, v odůvodnění rozhodnutí jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z uvedených důkazů. Skutkový stav věci byl tedy zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Soud neshledal ve správním řízení žádná procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.
49. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
50. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.
51. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. dubna 2021

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.